

Escobar cap. 9. num. 68. & cap. 10. num. 9. Hoc ipsum observatur, si quid omissum fuerit in pupilli detrimentum, Mafcard. ubi proximè n. 67. Tusch. lit. A. conc. 208. n. 17. Greg. Lop. in l. 8. glos. 3. tit. 11. part. 3. ubi quod requiritur, ut dolo omisum sit; sed hic præsumitur, nisi rationabilis causa excusat, sicut in inventarij rotius omissione; nam de toto ad partem argumentum sumitur, l. que detota 75. ff. de rei vendic.

⁵⁷ Excusatur verò tutor tam à juramento in item, quam à ceteris pœnis; quas non conficiens repertorum sustinere debet, quando ob justam causam non conficit illud, l. tutor, qui repertorum, 8. ff. de administrat. tutor, Farin. ubi proximè, num. 1085. Phanuc. num. 40. Guttier. num. 34. Escobar num. 55. cum seqq. Baëga n. 48. Idem est, si per testatorem fieri prohibetur, aut tutor ab onere conficiendi inventarij per ipsum liberetur, Farinac. num. 1092. Escobar n. 45. Phanuc. num. 43. Guttier. num. 35. Tusch. in l. conc. 247. n. 50. Alias causas, ex quibus tutor impune inventarium facere omittit, tradunt præfati DD. quas in unum concessit Aug. Barbos. in collectan. ad l. fin. à n. 15. C. de in lit. jurando.

Ibi: Non tamen contra tutoris heredem.

⁵⁸ Præfatum juramentum in item non defertur contra tutoris heredes, nisi cum illo lis fuisset contestata. Cancer. d. part. 1. c. 7. n. 102. Greg. Lop. sup. glos. 8. Guttier. n. 28. Escobar d. c. 8. n. 27.

Rursus, mortuo eo, cuius bona à tutori administrata sunt, cessat iurandum in item, quod regulariter est, quoniam heredi damnum passi nunquam defertur, nisi verosimile sit, ut scientiam valeris rei, de qua agitur, habeat, alioqui perjuris via aperietur; Escobar ubi proximè, à n. 32. Menoch. d. cas. 208. n. 12. & cas. 190. à n. 5.

Ibi: Vide licet controversam.

⁵⁹ Ex dolo etiam vero defuncti in item adversus heredem non juratur, nisi lis cum antecessore fuerit contestata, guttier. ubi proxime, Mafcard. conc. 471. num. 13. Phanuc. sup. dict. part. 2. cap. 4. à n. 13. Tusch. lit. l. conc. 328. n. 36.

Ibi: Ab omnibus tamen.

Idem ob dolum præsumptum dicendum est guttier. sup. Vide infra.

Ad Num. 5.

⁶¹ Quæstionis est, num propter dolum præsumptum possit adverfus aliquem in item jurari? & partem affirmativam cum D. Covar. sustinent Mafcard. conc. 934. num. 8. Farinac. cum aliis, n. 1022. Phanuc. d. part. 2. cap. 2. n. 15. cum sequentib. Pet. Barbos. in l. si mors, in prælud. n. 34. ff. solut. matrimon. Mancin. de juramento. part. 2. art. 8. num. 17. Serter eodem tract. l. 9. cap. 6. ex num. 7.

Ibi: Ob dolum præsumptum in item non jurari.

⁶² Ita sentiunt contra proximè laudatos, Plot. sup. S. 50. n. 25. vers. Decimoquinto limita. & n. 50. vers. & ita tento. Jas. conc. 174. num. 26. vol. 2. Cyriac. tom. 1. controv. 123. n. 13. Pro quarum sententiærum concordia dici poterit, hoc Iudicis arbitrio relinqui qui secundum doli præsumptiones decernat, an in item jurandum sit, necne.

AD CAPUT XV.

Successor universalis, vel singularis, an posse à locatione antecessoris ante explatum tempus resilire.

S U M M A R I U M.

- 1 D. videndi landantur.
- 2 Successor universalis, ut heres, utrinque tenetur stare antecessoris locationi; usque ad num. 5.
- 3 Fiscus succedens in bona ejus, qui locavit, aut conductivit, stare contractui compellitur.
- 4 Pensiones anticipatae solutas tam fiscus, quam alii successores debent approbare.
- 5 Quibus casibus universalis successor stare locationi non cogitur, ad n. 13.
- 6 Successor singularis locationi stare non obligatur; Quia de majoratis successore, n. 16.
- 7 Dominus proprietatis locationi usufructuarii stare non cogitur.
- 8 Qui de locante usufructum rei sua.
- 9 Quid de fideicommissario.
- 10 De domino directo quoad feudatarium, vel emphyteutam.
- 11 Limitantur dicta ex n. 15.
- 12 Limitatur conclusio tradita sup. num. 14. usque ad n. 35.
- 13 L. si mercedem, §. ult. ff. de action. empt. intelligitur, & n. 37. 38.
- 14 Donator quando de evictione tenetur, & n. 40.
- 15 Conductor ad longum tempus ejici à singulari successore non potest.
- 16 Qui conductus cum hypotheca ad implementum contractus, expelli à successore singulari nequit, de quo ad n. 47.
- 17 Conductus rem cum hypotheca, potest eam retinere ad implementum contractus.
- 18 Colonus cum hypotheca an possit ejici à singulari successore, si ei totale interesse per solvatur, & n. 50.
- 19 Quid si locatio fuerit juramento roborata? ad num. 55.
- 20 Pactum de non alienando cum hypotheca an impedit dominii translationem ad n. 59.
- 21 Inquilinus ex quibus causis ejici à locatore ante finitum tempus locationis possit.
- 22 Dominus potest expellere inquinulum, non finita locatione, si domo propriis usibus egeat, ad num. 80.
- 23 Mulier solum matrimonio, stare locationi à marito facta tenetur? ad n. 94.
- 24 Minor adimplere debet locationem à tutore factum, & n. 9.
- 25 Maritus an expellere colonum possit à prædio dotali per mulierem locato, & n. 96. 97.
- 26 Prælatus, Beneficiarius, Rector Ecclesie, & simile, quando cogantur locationem antecessorum explore? usque ad fin. cap.

DE materia hujus capituli fusè differunt Vincent. Caroc. in tract. locat. & conduct. rubr. de successor. per tot. Marescot. variar. resolut. l. 10. c. 10. Greg. Lop. in l. 19. tit. 8. part. 5. Card. Mantic. de tacit. & ambig. convent. l. 5. tit. 10. Pet. Barbos. in l. si filiosam. §. ult. ff. solut. matrimon. Merlin. de legitima, l. 3. tit. 2. qu. c. 1. & de pignorib. l. 4. q. 172. Pat. Molin. de just. & iur. tract. 2. disp. 490. Scapuccin de successor. singulari, reg. 1. Aug. Barbos.

Lug. num. 18. Indò si pensiones anticipatae pro futuris annis soluta sint locatori, nocebit fisco, ne eas à conductore possit exigere, nisi in fraudem soluta facta sit; Amat. ubi sup. Caroc. quæst. 25. n. 50. Boff. in prax. tit. Debitorum an solvere delinquenti, &c. numero 7. 8. Sed omnia haec admittenda non sunt, quando post commissum delictum, ex quo statim reus bonorum dominio, & administratione privatur, ut in criminis heresis, locatio facta est: cui stare Fiscus non astringitur. Ant. Gom. ubi proximè. vers. Quod ego noriter, sequitur Pat. Molin. disp. 491. n. 1. Pet. Barbos. n. 6. Card. Lug. sup.

⁷ Ilud autem quod de solutionibus anticipatis asserimus in fisco, heredi, cessionario, vel aliis à locatori post contractum causam habentibus commune est, qui nedum locationi stare debent, sed etiam anticipatae solutum approbare, ut observat Amar. ubi proximè.

Per contrarium prefara conclusio plures recipit limitationes, quarum utilitate, ac frequentia potiores recensebimus. Et primò limitatur in locatione facta ad beneplacitum, aut donec voluerit contrahens; quo defuncto, obligatio in futurum penitus extinguitur, heresque in contractu perseverare nullo modo compellitur; Caroc. d. quæst. 7. n. 15. Pat. Molin. d. disp. 489. n. 4. Valafq. consult. 67. n. 3. Cardin. Tusch. practicar. conclus. lit. L. conc. 413. qui diuid juris est, se averat, si dictum fuerit: Donec revocaverit. Nam locatio non extinguitur; heres tamen poterit à locatione discedere, quemadmodum defunctus poterit; Pat. Molin. sup. qui obligationem cum sua qualitate transmisit, quæ ex persona successoris immutari non solet; l. 2. §. ex his, ff. de verbis, oblig. Menoch. conf. 444. n. 50. Quo casu locus non erit regulæ, de qua sup. num. 2. ad fin. quoniam est successor eius, in cuius gratiam pactum hoc est adjectum, non tenetur stare locationi, alter contrahens ab eadem recedere non permittatur, nisi ex parte pia Cause consensus praestetur, sit observat Caroc. sup. question. 20. alios referens: Vel nisi cedatur actio emptoris; Pat. Molin. dict. disp. 490. n. 1.

⁸ 3 Ratio principalis supra traditæ conclusionis est, quia talis successor una eademque persona cum defuncto ad juris effectus existimat, Authent. de iurejur. à morient. præf. in princip. collat. 5. Ideo actio locati, quæ personalis est; quemadmodum, & ceteræ hujuscemodi, in illum transfertur, l. heres 37. ff. de acquir. hered. l. 1. C. de hereditariis actionib. & ipsum sequitur: ita Guttier. sup. Ant. Gom. numer. 9. & d. lib. 2. cap. 11. ex n. 12. Duennas. reg. 240. limit. 1. Card. Lug. sup. & alij.

⁹ 4 Eadem conclusio procedit, sive locatio sit temporalis, sive perpetua; lib. viam veritatis 10. C. de locat. Caroc. d. quæst. 7. n. 4. & tam in herede extraneo, quām suo: Bald. in cap. liter. de dilationib. Magon. Lucens. decisi. 11. n. 5. Caroc. n. 14.

¹⁰ 5 Præterea locum habet in locatione operarum cohærentium personæ locatoris propter artis peritiam; nam ejus heres compelletur opus per alium & quæ idoneum perficeret, quod nec conductor poterit recusare, maximè si aliquid locator operis faciendi gratiâ impendit. Sic sentiunt Anton. Gom. d. c. 3. n. 7. Molin. sup. Greg. Lop. in l. 9. tit. 8. part. 5. ubi textus, Quidquid tenet post alios Caroc. num. 25. qui debet intelligi, cum opera per alium pari industria exhiberi non valent: quod & præfati DD. non incitantur.

¹¹ 6 Fiscus quoque in universitatem bonorum succedens, sub eadem regula comprehenditur, cui column expellere non licet; Caroc. quæst. 4. num. 2. Amat. variarum lib. 1. resolut. 29. n. 7. Ant. Gom. num. 10. Mantic. d. tit. 9. n. 5. 6. Didac. de Britto in rubric. de locat. & conduct. part. 2. §. 5. n. 1. Card. eod. Caroc. sup. n. 28. quanquam ipse à locatione resiliere

¹² 7 Quintò limitatur in conductore gabellarum, ac vestigialium, cuius heres non admittitur ad præsequendam locationem, si minus idoneus videatur Bart. in l. adeo, ff. pro socio, Bald. in rubric. C. eod. Caroc. sup. n. 28. quanquam ipse à locatione resiliere

D d 3

refire non valeat; atque ita fallit regula posita, sup. n. 2.

Limitatur sexto, si haeres adeat hereditatem cum beneficio inventarij, quia locationi stare non cogitur: Caroc. num. 17. Quod mihi intelligendum videtur, quando ex hoc proprio patrimonio periculum imminet, quod duntaxat per confessio- nem inventarij consequitur: non vero liberationem à contractibus, & actionibus, quibus defunctus tenebatur, quatenus sit in hereditate; l. fin. §. Et si prefatam. C. de jur. deliberandi, §. Sed nostra, Inst. de hered. qualitate,

Ad Num. I.

14 Successor singularis, ut emptor, & alij hujuscemodi, authoris sui locationi stare non tenentur, sed expellere possunt conductorem; Marescot. sup. n. 1. Caroc. d. q. 25. n. 4. cum seqq. Greg. Lop. in l. 19. glof. 1. tit. 8. part. 5. Merlin. d. q. 172. in princ. Guttier. d. c. 8. n. 5. Aug. Barbos. sup. n. 1. 2. ubi innumeros laudat. Tusch. lit. L. conc. 4. 8. n. 1. cum aliis, Vela dissertat. tom. 1. dissertat. 20. n. 7. Pichard. in d. §. fin. n. 16. Inst. de locat. Pet. Barbos. sup. d. §. fin. in princip. Surd. decis. 172. n. 1. Gafstill. de usfruct. cap. 73. n. 2. Morla in emptor. jur. part. 1. tit. 10. q. 2. n. 4. Cancer. n. 31. D. Larrea allegat. fisc. 44. n. 1. 2. ubi rationem reddit, nam successor singularis nanciscitur dominium, atque ita jus in re; quare praefertur conductori, qui solum personali actione munitur, & haec non sequitur rei possessorum; l. fin. ff. de contr. empt. quod etiam tradit Morla, sup. P. Molin. d. disp. 490. n. 1. Pet. Barbos. n. 3. ubi alios refert. Quod itidem in successore ex causa lucrativa procedit, ut legatario, & donatario, l. nihil ponitur 123. §. ult. ff. de legat. 1. Caroc. sup. q. 9. & 22. Card. Lug. d. n. 16.

Quae sane resolutio ampliatur, ut obtineat etiam in successore majoratus, qui colonum, cui antecessor locaverat, expellere permittatur; Card. Lug. n. 19. Molin. de primogen. l. 1. c. 21. n. 3. Caroc. sup. rubr. de possessor. majorat. q. 1. n. 2. Ant. com. in l. 40. Taur. n. 84. Morla. n. 16. Guttier. Canon. l. 1. cap. 36. num. 8. Pet. Barbos. n. 4. Greg. Lop. in l. 2. glof. 4. tit. 8. part. 5. P. Molin. disp. 491. n. 2. Padilla in l. unum ex familia. l. fin. n. 12. ff. de legat. 2. Amat. d. resolut. 29. n. 5. Quid in primo majoratus successor, aut si haeres existat successor ultimo possessor? vide Morla n. 21. ubi eos teneri resolvit, dispensatione præmissa, & Guttier. n. 11.

Cujus resolutio plures assignantur rationes. Prima est, quod iste majoratus successor non succedit ultimo possessori, qui locavit, sed conductori; Morla ubi proxime. Secunda, quia resoluto jure dantis resolvitur jus accipientis l. lex vestigali 31. ff. de pignorib. jus autem majoratus possessoris ejus morte finitur, ac per consequens conductoris; Molin. & Amat. ubi proxime. Tertia, nam possessor primogenij non obtinet plenum jus, & absolutum in rebus ejus, sed ad vitam restrictum, ultra quam de eis disponere non valet, Molin. ibidem. Unde si anticipatae pensiones a conductore accepit, non nocebit successori, qui eas ab heredibus locatoris repetet, vel a conductore iterum exiget, si in locatione permanere voluerit, aut fuerit propter consensum praestitum, vel ex alia causa coactus; sed si maluerit colonum ejicere, non obstat futurum pensionum anticipatae solutio, ad quas successor nullo modo obligatur, Amat. post alios ubi proxime.

Simili modo dominus proprietatis non compellitur stare colono, cui usufructarius jus suum locaverat, l. si quis dominum 9. §. 1. ff. locat. Molin.

21 Sed haec omnia vere ac notabiliter veniunt limitanda, quoties hujusmodi personis succeditur ex eorum voluntate; ut renunciatione facta ante tempus, vel casum, quo succedendum erat de jure; quoniam tunc prefatis successoribus colonum ejicere non permittitur, donec venerit dies, qua successio ex necessitate continget; quia hic cessant omnes rationes perpensa. sup. numero 16. nec renuncians præjudicium inferre potest conductori, cui nihil imputandum est, si casum inopinatum non divinavit, lib. si putator 31. ff. ad leg. Aquil. lib. si fideijsor. 29. §. Si cum debitor, ff. mandat. ut est juris proprii remissio, quae non preluminatur, lib. cum de indebito 25. ff. de probat. Hanc limitationem late probat Merlin. sup. num. 14. Surd. num. 10. 13. Caroc. de usfruct. quest. 5. num. 7. 8. ubi limitatur in feudo, cuius renunciationem admittere dominus compellitur, cap. 1. §. Rursus, tit. quib. mod. feud. anittat. in usib. feudor. ne aliqui dupli onere gravetur, & admittere invitum renunciationem, & locationi stare: quod predixerat Bald. in dict. §. Rursus. Sed haec in universalis successore vera sunt; nam in particulari, secus dicendum videtur, cum donotarius particularis colonum valeat expellere; ut dixi sup. n. 14. in fin.

22 Haec pro ampliatione ad dict. lib. emptorem, dicta sufficiant. Nunc de ejusdem limitationibus agendum erit; & in primis limitatur in successore singulari per sententiam Iudicis, qui à locatione antecessoris recedere non valet; Caroc. sup. rubric. de creditor. quest. 7. n. 5. Amat. n. 8. Morla. sup. Aug. Barbos. n. 26. Marescot. dict. c. 18. n. 3. Guttier. n. 49. Cancer. n. 35. ubi bene declarat, sup. vers. Quod ista. Ratio, quæ traditur, est nam intelligitur jus Tertii reservatum, ne alias res inter alios acta noceret alii, contra regulam l. sep. 63. ff. de re iudicata. Sed pensiones anticipatae solutas admittere non tenetur in computum, Amat. n. 8.

23 Secundo, limitatur in eo, qui non succedit in plenum jus quod locator habebat; ut creditor missus in possessionem ex Salviano interdicto, qui non consequitur, nisi jus percipiendi fructus ex re debitoris; l. in venditione 8. §. 1. ff. de bon. author. jud. possid. Marescot. n. 2. Parlador. rer. quotid. lib. 2. c. ult. part. 4. §. 5. n. 13. Aug. Barbos. n. 25. 27. Caroc. d. quest. 25. n. 13. Guttier. n. 48. 50. ubi de usuario, Merlin. de pignorib. lib. 4. quest. 172. numero 53. Pet. Barbos. n. 4. Morla. n. 9. Cardin. Mantic. d. titul. 10. n. 15. Secus est in succedente in utile dominium ut feudatario, & emphyeutra, qui colonum ejicere non prohibentur, Card. Lug. d. n. 16.

24 Tertio, si in alienatione dictum sit, rem esse locatam; quoniam censetur successor cum ea qualitate rem acquirere voluisse, Caroc. n. 24. Surd. decis. 225. n. 617. Cancer. d. cap. 14. n. 43. Ceval. sup. n. 44. cum seqq. ubi restatur, sic ipsum in lite, cui patrocinium ferebat, obtinuisse; Merlin. ubi proxime, n. 54. Joseph. Ludovic. decis. 38. n. 16. Gratian. sup. c. 37. n. 28. cum seq. & licet prefati DD. afferant sufficere ad hoc, ut notitiam locationis emptor habere undecunque; posset dici, contraria tenendum esse, cum Petro Barbos. sup. n. 31.

25 Quartò, in Commendatarii Ordinum militarium, quorum successores conductoribus antecessorum res locatas ante finitum locationis tempus auferre nequeunt, Ioan. Andr. in cap. ad deliberandum, de judic. Franc. Mare. decis. 97. part. 2. quos refert, & sequitur Caroc. d. rubric. de successor. q. 21.

26 Quintò, in redimento rem locatam ex pacto